

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİNOP BELEDİYESİ

2016 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	16
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	17
8.	EKLER.....	46

TABLÖLÄR

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

Tablo 2: 2016 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

Tablo 3: Sinop Belediyesi 2016 Yılı Bilançosu

Tablo 4: Sinop Belediyesi 2016 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Sinop Belediyesi tahakkuk esaslı muhasebe sistemini uygulamaktadır. Muhasebe sistemi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir. Kurumun 2016 yılına ilişkin mali verileri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu

KOD	AÇIKLAMA	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen Bütçe (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
830	BÜTÇE GİDERLERİ	49.689.195,00	41.598.010,40	84
830.1	Personel Giderleri	21.911.909,00	18.274.051,68	83
830.2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.558.506,00	3.399.205,19	75
830.3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	13.218.000,00	14.242.722,62	108
830.4	Faiz Giderleri	1.200.000,00	962.000,00	80
830.5	Cari Transferler	844.780,00	1.139.547,00	135
830.6	Sermaye Giderleri	4.482.000,00	3.580.483,91	80
830.7	Sermaye Transferleri			
830.8	Borç Verme			
830.9	Yedek Ödenekler	3.474.000,00		

Tablo 2: 2016 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu:

KOD	AÇIKLAMA	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen Bütçe (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
800	BÜTÇE GELİRLERİ	49.689.195,00	38.160.610,98	77
800.1	Vergi Gelirleri	5.990.000,00	3.256.765,85	54
800.3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13.710.000,00	13.633.604,64	99
800.4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	11.898.195,00	592.767,47	5
800.5	Diğer Gelirler	18.100.000,00	20.712.396,10	114
800.6	Sermaye Gelirleri			
810	BÜTÇE GELİRLERİNDEN Ret ve İadeler		34.923,08	
810.01	Vergi Gelirleri (-)		3.026,73	
810.03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri (-)		31.668,35	
810.05	Diğer Gelirler (-)		228,00	
Borçlanma Tutarı			54.436,60	

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütölen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 'Kayıt ve Kontrol İşlemleri' başlıklı 5'inci maddesinde;

“Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.

Kayıt işlemleri; taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsar.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, idaresinde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemleri; kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılır.

Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre, harcama yetkilileri tarafından görevlendirilecek personele yaptırılabilir.” denildikten sonra, Yönetmelik'in 8 ve 9'uncu maddelerine göre taşınmazların numaralandırma ve dosyalama işlemlerinin, 10'uncu maddesine göre de cins tashihi işlemlerinin yapılması gerektiği kayıt altına alınmıştır.

Diğer yandan, aynı Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesine göre taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2016 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir.

Dolayısıyla, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre taşınmaz kayıt işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve taşınmaz icmal cetvellerinin konsolide edilmesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

Ancak, İdarenin 2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, İdarenin taşınmazlarının tapu, kayıt, numaralandırma, dosyalama, cins tashihi, değerlerinin güncellenmesi ve muhasebeleştirme işlemlerinin ilgili Yönetmeliklere göre tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

Bu işlemlerin yapılmaması nedeniyle, Maddi Duran Varlık Hesapları 2016 yılı mali tablolarında olması gerekenden daha düşük değerde görünmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “2016 yılı hesapları incelemesi sonucunda bazı taşınmaz kayıtlarının muhasebeleştirilmediğinin tespiti yapılmıştır. Taşınmazların satınalma yolu ile edinilenler kayıt altına alınmış olup, bağış yolu ile Belediyemize intikal eden taşınmazların kayıtları yapılmamıştır. Bulgu sonucu o kayıtlar yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, "satın alınan taşınmazların kaydının yılı içinde yapıldığı; bağış yolu ile Belediyeye intikal eden taşınmazların kayıtlarının yapılmadığı; Bulgu sonucu o kayıtların da yapıldığı” ifade edilmektedir. Ancak, Bulgumuzda belirtilen husus farklıdır. Şöyle ki:

Bulgumuzda, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'teki düzenleme gereği; idarelerin, cins tashihi ve kayıtlı değerlerin güncellenmesi de dahil 2016 yılı sonuna kadar taşınmaz envanterinin tamamlamaları gerektiği belirtilmiştir. 2017 yılında yapılan bir değişiklikle envanter çalışmasının son tarihi 31.12.2017 olarak güncellenmiştir.

İdarenin 2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, Yönetmelik'te belirtilen şekliyle herhangi bir çalışmanın yapılmadığı anlaşılmıştır. Belirtilen çalışmanın 2016 yılında yapılmaması nedeniyle 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252-Binalar Hesabı mali tablolarda gerçek değeriyle yer almamıştır.

İdarenin bütün taşınmazlarının 31.12.2017 tarihine kadar cins tashihi ve yeniden değerlemesi de dahil envanterinin ve muhasebe kayıtlarının tamamlanması gerekmektedir. Ancak sözkonusu muhasebeleştirme işlemi yılı içerisinde tamamlanmadığından 2016 mali yılı tablolarında yer alan “(25) Maddi Duran Varlıklar” hesap alanının doğruluğu ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmiştir.

Bulgu konusu tespit devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: İmar Çalışmalarından Sonra İdareye Bağışlanan Arsa Hisselerinin Tapu ve Muhasebe Kayıtlarının Takip Edilmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “250 Arazi ve arsalar hesabı- Hesabın niteliği” başlıklı 188’inci maddesinde” (1) Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.” denildikten sonra, “Hesabın işleyişi” başlıklı 189’uncu maddesinde “Bedelsiz olarak kuruma intikal eden arsa ve araziler tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Bağış olarak İdareye geçen taşınmazların yukarıda belirtilen düzenlemeye göre muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Aksi uygulamanın mali tabloların hatalı bilgi içermesine neden olacağı açıktır.

2016 yılı içinde Belediyeye bağışlanan imar artığı arsaların tapu kayıtlarının alınmadığı ve yılı içinde muhasebe kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir. Mezkur taşınmazların muhasebe kaydının yapılmaması nedeniyle hem 250 Arazi ve Arsalar Hesabı hem 600-Gelirler Hesabı ve bu nedenle de mali tablolar hatalı olmuştur.

Diğer yandan, imar artığı olarak idareye bağışlanan imar artığı hisselerin tapusu alınmadan ve muhasebe kaydı yapılmadan satış işlemleri yapılabilmektedir. Diğer yandan, bahsedilen muhasebe kayıtlarının yapılmaması ilgili duran varlık hesaplarını da olumsuz etkilemektedir.

İdarenin mezkur taşınmazlar için yapacağı işlemlerden sonra herhangi bir hukuki ihtilafın oluşmaması için, imar artığı olarak bağışlanan taşınmazların tapu kayıtlarının takip edilmesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine göre muhasebe kaydının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2016 yılı içinde yapılan incelemede imar artığı yerlerin tapu kayıtlarının olmadığı tespit edilmiş olup, bedelsiz yola tescili düşülerek kamunun kullanımına terk edilen yerlerin tapu kayıtları bulunmamaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında, "2016 yılı içinde yapılan incelemede imar artığı yerlerin tapu kayıtlarının olmadığı tespitinin yapılmış olduğu, bedelsiz olarak ve kamunun kullanımına terk edilen yerlerin(yolların) tapu kayıtlarının bulunmadığı" ifade edilmektedir. Ancak, Bulgumuzda belirtilen husus bedelsiz yola terk uygulamaları değildir.

İdarenin imar çalışmalarına bağlı olarak taşınmaz maliklerince yapılan bedelsiz yola terkler mevcuttur. Bulgumuzda, kamunun ortak kullanımına yönelik taşınmaz terkleri ile ilgili herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır. Bunun yanısıra, imar çalışmaları sonucunda belediyeye bağışlanan taşınmaz hisseleri de vardır. Bu hisseler imar artığı ifadesi altında bağışlanmaktadır. Belirtilen hisseler belediye tarafından satışa ya da başka bir işleme tabi tutulabilecek taşınmaz hisseleridir. Belirtilen şekilde bağışlanan taşınmaz hisseleri yollarda olduğu gibi kamunun ortak kullanımı için terk edilen taşınmazlar değildir. Dolayısıyla sözkonusu taşınmaz hisselerinin tapu kaydının taktip edilmesi ve muhasebe kaydının yapılması gerekmektedir.

İdarenin 2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, belirtilen şekilde idareye bağışlanan taşınmaz hisselerinin tapu kayıtlarının takip edilmediği ve bağış tarihi itibarıyla muhasebe kaydının yapılmadığı görülmüştür. Tapu kayıtlarının zamanında takip edilmemesi ise hukuk ihtilaflara kapı açabilmektedir. Belirtilen nedenlerle, idareye bağışlanan taşınmaz hisselerinin tapu kayıtlarının takip edilmesinin ve muhasebe kayıtlarının yapılmasının idarenin yararına olacağı açıktır.

Diğer yandan, idareye bağışlanan arsa hisselerinin muhasebe kaydının yılı içinde mevzuatın uygun olarak yapılmaması nedeniyle 2016 mali yılı tablolarında yer alan “(25) Maddi Duran Varlıklar” ile “(60) Gelir Hesapları” hesap alanlarının doğruluğu ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: İdareye Bağışlanan Binanın Muhasebe Kaydının Yapılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “252 Binalar hesabı -Hesabın niteliği” başlıklı 192'nci maddesinde:

“(1) Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.” denildikten sonra, “Hesabın işleyişi” başlıklı 193'üncü maddesinde: *“Bedelsiz olarak kuruma intikal eden binalar tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.”* hükmüne yer verilmiştir.

Bağış olarak İdareye geçen taşınmazların yukarıda belirtilen düzenlemeye göre muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Aksi uygulamanın mali tabloların hatalı bilgi içermesine neden olacağı açıktır.

2016 yılı içinde Belediyeye bağışlanan Macide Kılıç Kültür Evinin tapusunun alınmış olmasına rağmen 2016 yılında muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir. Mezkür taşınmazın muhasebe kaydının yapılmaması nedeniyle hem 252-Binalar Hesabı hem 600-Gelirler Hesabı ve bu nedenle de mali tablolar hatalı olmuştur.

Bağış olarak alınan taşınmazın Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre muhasebe kaydının yapılmasının gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen 2016 yılında Belediyemize bağışlanan Macide Kültür Evinin muhasebe kaydı 04.05.2017 tarih ve 2340 yevmiye nolu evrakla yapılmış olup, yazımız ekinde sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, Bulguda belirtilen taşınmazın muhasebe kaydının 04.05.2017 tarih ve 2340 yevmiye no.lu muhasebe işlem fişiyle yapıldığı belirtilmiştir. Mezkür muhasebe işlem fişi incelenmiş ve bağış yapılan taşınmazın tapu değeriyle 252-Binalar Hesabına Borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydının yapıldığı görülmüştür. Bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Ancak, belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde mevzuatına uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2016 mali yılı tablolarında yer alan “(25) Maddi Duran Varlıklar” ile “(60) Gelir Hesapları” hesap alanlarının doğruluğu ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Satılan Taşınmazın Satışa İlişkin Muhasebe Kaydının Yapılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “252 Binalar hesabı-Hesabın niteliği” başlıklı 192'nci maddesinde: “(1) Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.” denildikten sonra, ”Hesabın işleyişi” başlıklı 193'üncü maddesinde: “-Satılan binaların, bir taraftan kayıtlı değeri bu hesaba, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumlu fark 600-Gelirler Hesabına, satış bedeli 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara, ayrılmış olan amortisman tutarları 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumsuz fark ve mevzuatı gereğince diğer kamu idareleri adına ayrılan paylar 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan satış bedelinden bütçeye gelir kaydedilmesi gereken tutar 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

-Taksitle satılan binaların, kayıtlı değeri bu hesaba, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumlu fark 600-Gelirler Hesabına alacak, satış bedelinden doğan alacaklar ilgisine göre 127-Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı veya 227-Diğer Faaliyet Alacakları Hesabına, ayrılmış olan amortisman tutarları 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına, satış bedeli ile net değeri arasındaki olumsuz fark 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.” hükümlerine yer verilmiştir.

İdarenin binalarının satılması halinde yukarıda belirtilen hükümlere göre muhasebeleştirilmesi gerektiği açıktır. Aksi uygulamanın mali tabloların hatalı bilgi içermesine neden olacağı açıktır.

İdarenin hesabının incelenmesi neticesinde, 2016 yılında Kefevi Kapalı Pazaryerindeki 11 no.lu dükkanın satıldığı tespit edilmiştir. Satış yapıp tapu müşteriye verildikten sonra yılı içinde 252-Binalar Hesabından çıkış yapılmamıştır. Bu durumda mezkur dükkan satılmış ve tapusunun verilmiş olmasına rağmen ilgili varlık hesabından çıkışı yapılmadığından ilgisine göre, yukarıda belirtilen hesapların ve dolayısıyla mali tabloların 2016 yılı için hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

İdarenin taşınmaz satışından sonra, yılı içinde bu işleme ilişkin muhasebe kaydının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2016 Yılında Kefevi kapalı pazaryerindeki 11 no.lu dükkanın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereği satışı yapılmış olup, 252 binalar hesabından çıkışı yapılmıştır. Muhasebe kayıt işlemleri yazımız ekinde sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, satılan taşınmazın 252-Binalar Hesabından çıkış kaydının 14.04.2017 tarih ve 1921 no.lu muhasebe işlem fişi ile yapıldığı belirtildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Ancak, belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde mevzuatına uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2016 mali yılı tablolarında yer alan “(25) Maddi Duran Varlıklar” hesap alanının doğruluğu ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Taşınmaz Tahsislerinin Muhasebeleştirilmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “250 Arazi ve arsalar hesabı- Hesabın niteliği” başlıklı 188'inci maddesinde: *(1) Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*” denildikten sonra, “Hesabın işleyişi” başlıklı 189'uncu maddesinde: *“Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.”* hükmüne;

“252 Binalar hesabı-Hesabın niteliği” başlıklı 192’nci maddesinde: “(1) *Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.*” denildikten sonra, “Hesabın işleyişi” başlıklı 193’üncü maddesinde: “*Tahsise konu edilen binalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilir.*” hükmüne yer verilmiş ve aynı Yönetmelik’te, tahsise konu edilen taşınmazların tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden ilgili varlık hesabına alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

İdarenin taşınmazlarının tahsise konu olması durumunda yukarıda belirtildiği şekilde muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Belirtilen muhasebe kaydının yapılmaması durumunda mali tabloların hatalı bilgi içereceği açıktır.

2016 yılında, belediye meclisi kararıyla Atatürkçü Düşünce Derneğine ve Spor ve Gençlik İl Müdürlüğüne yapılan birer adet taşınmaz tahsisi vardır. Atatürkçü Düşünce Derneğine Macide Kılıç Kültür Evinin bir katı, mezkur Müdürlüğe ise bir arsa tahsis edilmiştir. Ancak, bahsedilen tahsislerin muhasebe kayıtları yılı içinde yapılmamıştır.

Yukarıda belirtilen muhasebe kaydının yapılmaması nedeniyle 2016 yılı mali tablolarının hatalı bilgi içermesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen şekilde muhasebe kayıtları yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Bulguda belirtilen tahsise konu olan taşınmazların muhasebe kaydının yapılacağı” ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Ancak, belirtilen muhasebe kaydının yılı içinde mevzuatına uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2016 mali yılı tablolarında yer alan “(25) Maddi Duran Varlıklar” hesap alanının doğruluğu ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmiştir.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: İdareye Bağışlanan Taşınırların Muhasebe ve Ayniyat Kaydının Yapılmaması

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde: "*(Değişik: 4/5/2010-2010/504 K.)Bu Yönetmeliğin amacı, kaynağına ve edinme yöntemine bakılmaksızın kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesi, merkez ve taşrada taşınır yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesi ve kamu idareleri arasında taşınırların bedelsiz devri ile tahsisine ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.*"

"Taşınırların kaydı" başlıklı 12'nci maddesinde: "*(1) Kamu idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınması esastır. Taşınır kayıtları, harcama birimleri itibarıyla yönetim hesabı verilmesine esas olacak şekilde tutulur. Her bir kaydın belgeye dayanması şarttır.*" denildikten sonra, "Kayıt zamanı, kayıt değeri ve değer tespit komisyonu" başlıklı 13'üncü maddesinde: "*Bağış ve yardım yoluyla edinilen taşınırlarda; bağış ve yardımda bulunan tarafından ispat edici bir belge ile değeri belirtilmiş ise bu değer, belli bir değeri yoksa değer tespit komisyonunca belirlenen değer, esas alınır*" hükmüne;

Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "253 Tesis, makine ve cihazlar hesabı-Hesabın niteliği" başlıklı 194'üncü maddesinde: "*(1) Bu hesap, kurumların faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan büro makine ve cihazları hariç her türlü makine, tesis ve cihazlar ile bunların eklentileri ve yükleme, boşaltma, aktarma makine ve gereçlerinin izlenmesi için kullanılır.*" denildikten sonra, "Hesabın işleyişi" başlıklı 195'inci maddesinde. "*Bedelsiz olarak kuruma intikal eden tesis, makine ve cihazlar tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.*" hükmüne;

Aynı Yönetmelik'in "254 Taşıtlar hesabı-Hesabın niteliği" başlıklı 196'ncı maddesinde "*(1) Bu hesap kurumlara ait taşıtların izlenmesi için kullanılır.*" denildikten sonra, "Hesabın işleyişi" başlıklı maddesinde: "*Bedelsiz olarak kurumlara intikal eden taşıtlar tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.*" hükmüne yer verilmiştir.

Bağış olarak İdareye geçen makine, cihaz ve taşıtların yukarıda belirtilen düzenlemeye göre ayniyat ve muhasebe kaydının yapılması gerekmektedir. Belirtilen kayıtların yapılmamasının mali tabloların hatalı bilgi içermesine neden olacağı açıktır.

İdarenin 2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, bağış olarak alınan makine ve araçlardan tamamının muhasebe, bazılarının ise ayniyat girişinin de yapılmadığı tespit edilmiştir.

2016 yılında İdareye bağışlanan makine ve taşıtlar şunlardır:

1) Türkiye Belediyeler Birliği tarafından bağışlanan 1 adet 2016 model ford transit cenaze nakil ve yıkama aracı yılı içinde hem ayniyat kaydı hem de muhasebe kaydı yapılmamıştır.

2-S.S. 6 No.lu Dolmuşçular ve Halk Otobüsleri Karayolu Yolcu Taşıma Kooperatifi tarafından bağışlanan 1 adet ısuзу marka 2015 model itfaiye aracının taşınır işlem fişi 2016 yılında düzenlenmiş ancak yılı içinde muhasebe kaydı yapılmamıştır.

3-Fatih Kara tarafından bağışlanan 1 adet cenaze nakil aracının (ford custom 310 s marka) taşınır işlem fişi 2016 yılında düzenlenmiş, ancak, yılı içinde muhasebe kaydı yapılmamıştır.

4-Bağış olarak alınan 57 s 0046 plakalı 2004 model man marka otobüsün 2016 yılı içinde taşınır işlem fişi de muhasebe kaydı yapılmamıştır.

5-01.08.2016 tarih ve 111 numaralı meclis kararında İl Sağlık Müdürlüğünden bağış olarak alındığı belirtilen iki adet ambulansın durumu 2017 yılı itibariyle idare tarafından netleştirilmemiştir. Diğer bir ifade ile bağış alınmaya değer bulunup bulunmadığı tespit edilememiştir. Dolayısıyla meclis kararının gereği yerine getirilememiştir. Bu nedenle ayniyat ve muhasebe kaydı yapılamamıştır.

6- 03.10.2016 tarih ve 126 numaralı meclis kararında bağış alındığı belirtilen samsung SE2LC marka ekskavatör için ise, bağışçıya 2017 yılında yazı gönderilmiştir. Dolayısıyla meclis kararının gereği 2016 yılında ayniyat ve muhasebe kaydı yapılamamıştır.

2016 yılı içinde Belediyeye bağışlanan makine ve taşıtların yılı içinde muhasebe kaydının yapılmaması nedeniyle 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı, 254 Taşıtlar Hesabı ve 600-Gelirler Hesabı ve bu nedenle de mali tablolar hatalı olmuştur.

Bağış olarak alınan makine ve araçların Taşınır Mal Yönetmeliği'ne göre ayniyat girişinin; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre de muhasebe kaydının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu maddesinde belirtilen, Belediyemizin 2016 yılında bağışlanan makine ve taşıtların muhasebe kayıtları yapılmış olup, bağışlanan bedelsiz taşınırların muhasebe işlem evrakları yazımız ekinde sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, 2016 yılında idareye bağışlanan taşıtların muhasebe kayıtlarının; 14.02.2017 tarih ve 698 no.lu, 10.02.2017 tarih ve 652 no.lu, 10.02.2017 tarih ve 655 no.lu,14.02.2017 tarih ve 696 no.lu,10.02.2017 tarih ve 653 no.lu muhasebe işlem fişleriyle 254-Taşıtlar Hesabına yapıldığı belirtildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Ancak, belirtilen muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuatına uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2016 mali yılı tablolarında yer alan “(25) Maddi Duran Varlıklar” hesap alanının doğruluğu ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmiştir.

Diğer yandan, İdareye bağışlanan ancak gerekli yazışma işlemleri yılı içinde tamamlanamayan Samsung SE2LC marka ekskavatör ve iki adet ambulans için herhangi bir bilgi sunulmamıştır. Bahsedilen iş makinesi ile taşıtlara ilişkin durumun devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: 2015 Yılı Sayıştay Raporunda Bulgu Olarak Yer Alan Maddi Duran Varlık Kayıt Hatasının Düzeltilmemiş Olması

2015 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, maddi duran varlık hesaplarında izlenmesi gereken 720.4999,31 TL'nin 630-Giderler Hesabında izlendiği tespit edilmiş, bu konuda bulgu düzenlenmiş ve bulgu 2015 Sayıştay Raporuna alınmıştır.

Ancak, 2015 yılı için tespit edilen ve 630-Giderler Hesabında izlendiği belirtilen 720.4999,31 TL için 2016 yılında herhangi bir düzeltme kaydının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Hem mali tabloların doğru bilgi içermesi ve hem de İdare personeli açısından hukuki bir sorumluluk oluşmaması için Sayıştay Raporunda belirtilen uygulama hatalarının süresinde düzeltilmesi mevzuata uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabı sehven 630 giderler hesabıyla muhasebeleştirilmiş olup, yapılan bu kayıt düzeltme kaydıyla muhasebeleştirilmiştir. Muhasebe kaydı yazımız ekinde sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Bulguda belirtilen maddi duran varlık harcamalarının 15.02.2017 tarih ve 752 no.lu muhasebe işlem fişi ile 252-Binalar Hesabına kaydedildiği” belirtildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır. Ancak, 2015 yılı Sayıştay Denetim Raporunda belirtilen muhasebe kayıt hatasının 31.12.2016 tarihi itibarıyla düzeltilmemesi nedeniyle, 2016 mali yılı tablolarında yer alan “(25) Maddi Duran Varlıklar” ile “(63) Gider Hesapları” hesap alanlarının doğruluğu ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Doğalgaz Dağıtım Şirketindeki Ortaklık Payının Muhasebeleştirilmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı-Hesabın niteliği” başlıklı 181'inci maddesinde: “ (1) *Bu hesap, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya aynı olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılır.*” hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu'nun 4'üncü maddesi ve Doğalgaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Yönetmeliği'nin 21'inci maddesine göre, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulundan doğalgaz dağıtım lisansının alan yüklenicinin ilgili belediyeleri sermaye koyma şartı aranmaksızın %10 nispetinde dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek zorundadır.

Sinop belediyesi sınırları içinde gaz dağıtım lisansı alan Ak-Mercan Gaz Dağıtım Şirketi Belediyeye ortaklık teklifini 09.07.2014 tarihinde yapmıştır. Bu teklif 08.11.2016 tarih ve 873 sayılı Belediye Meclisi kararıyla kabul edilmiştir. Bu durumda ortaklık payının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Belirtilen ortaklık payına ilişkin bir kayıt mevcut değildir. Bu durumda belirtilen muhasebe kaydının yapılmaması nedeniyle 2106 yılı mali tablolarının hatalı bilgi verdiği açıktır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen Ak-mercan gaz dağıtım şirketi % 10 nispetinde sermaye payı bildirmesi hususunda ilgili şirkete yazı yazılmış olup, oradan gelecek cevaba göre muhasebe kaydı yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Bulguda belirtilen ortaklık payına ilişkin olarak ilgili gaz dağıtım şirketi ile gerekli yazışmaların başlatıldığı” belirtildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur. Ancak sözkonusu muhasebeleştirme işlemi yılı içerisinde yapılmadığından 2016 mali yılı tablolarında yer alan “(24) Mali Duran Varlıklar” hesap alanının doğruluğu ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Vadesi 1 Yılın Altına İnen İller Bankası Kredi Borçlarının Banka Kredileri Hesabında İzlenmemesi

İdarenin İller Bankasına olan kısa vadeli kredi borçlarını 300- Banka Kredileri hesabında izlenmediği ve İller Bankası kredilerine ilişkin 2016 yılında ödenecek olan faiz tutarlarının 381- Gider Tahakkukları hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 300- Banka Kredileri hesabının niteliğinin açıklayan 232'inci maddesinde bu hesabın, kurumca banka ve diğer finans kuruluşlarından sağlanan kısa vadeli kredilere ilişkin tutarların ve bu tutarlara eklenen kur farkları ile 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. İlgili Yönetmelik'in 300- Banka Kredileri hesabının işleyişine ilişkin 233'üncü maddesinde; “400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba alacak, 400-Banka Kredileri Hesabına borç kaydedilir.” hükmüne yer verilmiştir.

İdarenin 2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, vadesi bir yılın altına düşen kredi borçlarının 400-Banka Kredileri Hesabından 300-Banka Kredileri Hesabına aktarılmadığı dolayısıyla kredi borçlarının ödenmesi aşamasında 400-Banka kredileri hesabının kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu uygulamada iki hesabın da hatalı bilgi içermesi nedeniyle mali tabloların doğru bilgi vermemesine neden olmaktadır.

Vadesi 1 yılın altına İller Bankası kredi borçlarının Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine göre 300- Banka Kredileri Hesabında izlenmesi uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen kısa vadeli kredi borçlarının bir yılın altına düşenler ile ilgili kısmın belirtilen şekilde muhasebe kayıtları yapılmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “kısa vadeli kredi borçlarından vadesi bir yılın altına düşenlere ilişkin muhasebe kayıtlarının Bulguda belirtilen şekilde yapılacağı” ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır. Ancak sözkonusu muhasebeleştirme işlemi yılı içerisinde yapılmadığından 2016 mali yılı tablolarında yer alan “(30) Kısa Vadeli İç Mali Borçlar”, “(38) Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları” ve “(40) Uzun Vadeli İç Mali Borçlar” hesap alanlarının doğruluğu ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmiştir.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sinop Belediyesinin 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşününün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.”

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Ödenecek Banka Kredi Faizi Tutarlarının Gider Tahakkukları Hesaplarında Yer Almaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 381- Gider Tahakkukları hesabının işleyişini açıklayan 291'inci maddesinde; dönem sonlarında uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki tahviller dışında kalan borçlara ilişkin olarak tahakkuk ettirilen ve takip eden dönemde ödenecek olan işlemiş faiz tutarlarının 630-Giderler Hesabına borç, 381- Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedileceği ve uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan, takip eden yılda ödenebilir duruma gelecek olanların dönem sonunda 381- Gider Tahakkukları Hesabına alacak, uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki 481-Gider Tahakkukları Hesabına borç kaydedileceği kayıt altına alınmıştır.

İdarenin 2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, İller bankası kredi borçları için tahakkuk ettirilen ve gelecek dönemlerde ödenecek olan işlemiş faiz tutarlarından içinde bulunulan gelecek aylarda ya da içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde ödenecek olanlar için 381-Gider Tahakkukları Hesabına tahakkuk kaydının yapılmadığı tespit edilmiştir. Diğer bir ifade ile, İller bankası kredilerine ait gelecek dönemlerde ödenecek faiz giderleri, tahakkuk kaydı yapılmaksızın ödeme tarihi itibarıyla doğrudan giderleştirilmiştir.

Halbuki gelecek dönemlerde ödenecek tahakkuk eden faiz gideri başlangıçta vadesine göre 381- Gider Tahakkukları hesabına ya da 481-Gider Tahakkukları Hesabına alacak 630-Giderler Hesabına borç kaydı yapılmalıydı. İlgili faiz taksiti ödendiğinde de 381- Gider Tahakkukları Hesabı borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı alacak çalıştırılmalıydı.

İller bankası kredi borçları için tahakkuk ettirilen ve gelecek dönemlerde ödenecek olan işlemiş faiz tutarlarının dönemine göre 381- Gider Tahakkukları hesabı ya da 481-Gider Tahakkukları Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen 2016 yılı iller bankası kredi borçlarının ödenecek olan işlenmiş faiz tutarları için bulgu maddede belirtilen iller bankası borç ve faiz giderlerinin muhasebeleştirilmesi ile ilgili madde hükmüne göre Nisan ayı iller bankası tahakkuk cetvelinde görülen borç ve faiz giderleri yapılmış olup, yapılan muhasebe işlem fişi ekte sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “İller Bankası borç ve faiz giderlerinin muhasebeleştirilmesinin Bulguda belirtilen şekilde Nisan ayı itibariyle yapıldığı” ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır. Ancak, Bulguda belirtilen faiz giderine ilişkin muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuatına uygun yapılması gerekirdi.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabı” başlıklı 475'inci maddesinde, “(1) *Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır.*” hükmü yer almaktadır.

İdarenin 2015 yılı hesabının incelenmesi neticesinde de, kiraya verilen gayri menkullerin 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabında izlenmediği tespit edilmiş, bu konuda bulgu düzenlenmiş ve bulgu 2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporunun “İzlenecek Hususlar” Bölümünde yer almıştı.

Ancak, 2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde mezkür hesapların halihazırda kullanılmadığı tespit edilmiştir.

İdarenin kiraya verdiği mülkiyetindeki taşınmazlar için 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının kullanılması gerekmektedir. Dolayısıyla, hem mali tabloların doğru bilgi içermesi ve hem de İdare personeli açısından hukuki bir sorumluluk oluşmaması için Sayıştay Raporunda belirtilen uygulama hatalarının süresinde düzeltilmesi mevzuata uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizin kiraya verdiği ve mülkiyetindeki taşınmazlar için 990 kiraya verilen duran varlıklar hesabı ile 999 diğer nazım hesaplar karşılığı hesabı kullanılarak muhasebe kaydı oluşturulacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, “kiraya verilen idare taşınmazları için 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ile 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının kullanılacağı” belirtildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Teminat Mektuplarının Muhasebeleştirilmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “91 Nakit dışı teminat ve kişilere ait menkul kıymet hesapları” başlıklı 433’üncü maddesinde:

“Bu hesap grubu; teminat ve depozito olarak alınan teminat mektupları ile kişi mali olarak muhasebe birimlerine teslim edilen menkul kıymet ve varlıklar ile bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere verilen teminat mektuplarının izlenmesi için kullanılır.”

“910 Alınan teminat mektupları hesabı” başlıklı 434’üncü maddesinde:

“(1) Bu hesap, muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile şahsi ve garantiye ilişkin belgeler ve bunlardan ilgililerine geri verilenler veya paraya çevrilenlerin izlenmesi için kullanılır.”

“Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 435’inci maddesinde ise:

“(1) Teminat mektupları hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Teminat olarak teslim edilen değerlerin alınıp verilmesinde düzenlenecek belgeler

1) Muhasebe birimleri veznelerine ihale kanunları, vergi kanunları ve diğer mevzuat hükümleri gereğince teminat ve depozito olarak teslim edilen belgeler karşılığında ilgisine alındı belgesi verilir. Veznedarca teslim alınan teminata ilişkin belgeler; alınış sırasına göre klasörler içinde veznede saklanır. Bu değerler teslim alındığında, ilgisine geri verilmesi veya paraya çevrilmesi gerektiğinde muhasebe işlem fişi düzenlenerek hesaplara kaydedilir. İlgilisine geri verilmesi gerektiğinde teslimi sırasında verilen alındı geri alınarak muhasebe işlem fişine bağlanır...” denilmektedir.

Yönetmelik’in yukarıda yer alan hükümlerinde idarece alınan teminat mektuplarının nasıl muhasebeleştirileceği ve hangi birimde ne şekilde saklanacağı düzenlenmektedir. Bu durumda İdarece alınan teminat mektuplarının yukarıda belirtilen şekilde muhasebeleştirilmesi ve muhasebe biriminde saklanması gerekmektedir.

İdarenin hesabının incelenmesi neticesinde Bazı taşınmaz kiralama ve kat karşılığı arsa ihalesi için müşteri ve yüklenici tarafından verilen teminat mektuplarının asıllarının muhasebe biriminde saklanmadığı ve muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir. Belirtilen durum nedeniyle, mali tabloların doğru bilgi vermeyeceği ve teminat mektuplarının takip ve korunmasında problemlerin oluşacağı açıktır.

Yukarıda belirtildiği üzere, sözleşmeleri 2016 yılı içinde yapılan kat karşılığı arsa ihalesi için alınan 200.100 TL, mezbahane kiralaması için alınan 92.000 TL olmak üzere toplam 292.100 TL tutarındaki kesin teminat mektubunun 2016 yılı içinde muhasebe kaydı yapılmamıştır.

Diğer yandan, İdarenin 2015 yılı hesabının incelenmesi neticesinde de, muhasebe kaydına alınmayan 638.604,40 TL tutarında teminat mektubu tespit edilmiş, bu konuda bulgu düzenlenmiş ve bulgu 2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporunun “İzlenecek Hususlar” Bölümünde yer almıştı. Ancak, 2015 yılında kayıtlara alınmadığı tespit edilen teminat mektupları için 2016 yılında herhangi bir düzeltme kaydının da yapılmadığı anlaşılmıştır.

İdarece alınan teminat mektuplarının muhasebe biriminde saklanması ve mevzuata uygun olarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Bu itibarla, hem mali tabloların doğru bilgi içermesi ve hem de İdare personeli açısından hukuki bir sorumluluk oluşmaması için Sayıştay Raporunda belirtilen uygulama hatalarının süresinde düzeltilmesi mevzuata uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen, muhasebe kayıtlarına alınmayan 910 Teminat mektupları ve 911 Teminat mektupları emanet hesapları muhasebe kayıtları yapılmış olup, sehven unutulmuş tüm yapılması gereken kayıtlar muhasebeleştirilerek ekinde sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Bulguda belirtilen teminat mektupları ile ilgili olarak sehven unutulmuş tüm muhasebe kayıtlarının yapıldığı” ifade edilmiştir. İdarenin belirttiği kayıtların 2017 yılına ait 489, 690, 761, 762, 764, 766, 767, 768, 795, 1172, 1272 ve 1371 muhasebe işlem fişleriyle yapıldığı anlaşıldığından bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: 2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporunun “İzlenecek Hususlar” Bölümünde Bulgu Olarak Yer Alan Maddi Duran Varlık Kayıt Hatasının Düzeltilmemiş Olması

2015 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, maddi duran varlık hesaplarında izlenmesi gereken 48.993,60 TL'nin 630-Giderler Hesabında izlendiği tespit edilmiş, bu konuda bulgu düzenlenmiş ve bulgu 2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporunun “İzlenecek Hususlar” Bölümüne alınmıştır.

Ancak, 2015 yılı için tespit edilen ve 630-Giderler Hesabında izlendiği belirtilen 48.993,60 TL için 2016 yılında herhangi bir düzeltme kaydının yapılmadığı anlaşılmıştır.

Hem mali tabloların doğru bilgi içermesi ve hem de İdare personeli açısından hukuki bir sorumluluk oluşmaması için Sayıştay Raporunda belirtilen uygulama hatalarının süresinde düzeltilmesi mevzuata uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen maddi duran varlıklar (Çocuk Oyun Gurubu) 255 Demirbaş Hesabı kaydı 15.02.2017 tarih ve 753 yevmiye kaydıyla muhasebe işlemi yapılmıştır. Muhasebe kaydı yazımız ekinde sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Bulguda belirtilen demirbaşların 15.02.2017 tarih ve 753 no.lu muhasebe işlem fişi ile 255-Demirbaş Hesabına kaydedildiği” belirtildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Baz İstasyonunun İhalesiz Olarak Kiraya Verilmesi

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1'inci maddesinde: “*Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.*” hükmü yer almış ve 35'inci maddesinde ise yukarıda belirtilen işlerin yapılmasında kullanılacak ihale usulleri sayılmıştır. Aynı Kanun'un “Kesin teminat” başlıklı 54'üncü maddesinde ise: “*Taahhüdün, sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşme yapılmasından önce müteahhit veya müşteriden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.*” Hükmüne yer verilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un “Meclisin görev ve yetkileri” başlıklı 18'inci maddesinde: “*Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.*” ve “Encümenin görev ve yetkileri” başlıklı 34'üncü maddesinde: “*Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.*” Hükümleri bulunmaktadır.

Diğer yandan,488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu'nda da ihale komisyonu kararları ile sözleşmelerin hangi şekilde damga vergisine konu olacağı tanımlanmıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere, kamu taşınmazlarının kira ihalelerinin esas ve usulleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda açıklanmıştır. 5393 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde de belediye meclisi ile belediye encümeninin taşınmazların kiralama sürelerine ilişkin yetkileri düzenlenmiştir.

Bu bağlamda, kamu taşınmazlarının 5393 sayılı Kanun'daki düzenlemeler de dikkate alınarak ihaleyle kiraya verilmesi, kira süresinin sonunda tekrar ihale edilmesi; idareler uzun süreli kiraya vermeyi amaçlıyorsa ihale dokümanlarının buna göre hazırlanılması ve ihale komisyonu kararlarında kira süresinin açıkça belirtilmesi; kesin teminatın ve ihale işlemlerinden kaynaklanan damga vergilerinin alınması mevzuat gereğidir.

İdarenin yılı hesabının incelenmesi neticesinde, baz istasyonunun başlangıç itibariyle ihalesiz kiraya verildiği; kira sürelerinin encümen kararıyla devamlı uzatıldığı; kira sürelerinin uzatılması sonrası yeni sözleşme yapılmasına rağmen kiralama işine ait kesin teminatın ve sözleşme damga vergilerinin alınmadığı anlaşılmıştır. İdarenin belirtilen kiralama işleminin hem 5393 sayılı Kanun hem 2886 sayılı Kanun hem de 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'ndaki düzenlemeye uymadığı açıktır.

Diğer yandan; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanılması esastır.

İdarenin baz istasyonu kira ihalesini mevzuatına uygun yapması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Sözleşme bitiminde bu tür baz istasyonlarının kiraya verilmesi 2886 sayılı ihale kanun kapsamında işlem yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “sözleşme bitiminde aynı türden kiraya verme işlemlerinde mevzuata uygun hareket edileceği” ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Taşınmazların 1 Yıl Süreyle Kiraya Verilmesi, Kira Sürelerinin Encümen Kararıyla Devamlı Uzatılması ve Mevzuatta Kiracı İçin Belirtilen Yükümlülüklerin Takip Edilmemesi

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 1'inci maddesinde: *“Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.”* hükmü yer almış ve 35'inci maddesinde ise yukarıda belirtilen işlerin yapılmasında kullanılacak ihale usulleri sayılmıştır. Aynı Kanun'un “Kesin teminat” başlıklı 54'üncü maddesinde ise: *“Taahhüdün, sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşme yapılmasından önce müteahhit veya müşteriden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.”* hükmüne yer verilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un “Meclisin görev ve yetkileri” başlıklı 18'inci maddesinde: *“Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı ayni hak tesisine karar vermek.”* ve “Encümenin görev ve yetkileri” başlıklı 34'üncü maddesinde: *“Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.”* hükümleri bulunmaktadır.

Diğer yandan,488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nda da ihale komisyonu kararları ile sözleşmelerin hangi şekilde damga vergisine konu olacağı tanımlanmıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere, kamu taşınmazlarının kira ihalelerinin esas ve usulleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nda açıklanmıştır. 5393 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde de belediye meclisi ile belediye encümeninin taşınmazların kiralama sürelerine ilişkin yetkileri düzenlenmiş olup taşınmaz kiralamalarında belediye encümenine verilen yetki en fazla üç yıl süreli kiralamaları kapsamaktadır.

Bu bağlamda, kamu taşınmazlarının 5393 sayılı Kanun'daki düzenlemeler de dikkate alınarak ihaleyle kiraya verilmesi, kira süresinin sonunda tekrar ihale edilmesi; idareler uzun süreli kiraya vermeyi amaçlıyorsa ihale dokümanlarının buna göre hazırlanması ve ihale komisyonu kararlarında kira süresinin açıkça belirtilmesi; sözleşmelerin toplam kira süresi üzerinden bağıtlanması; kesin teminatın ve ihale işlemlerinden kaynaklanan damga vergilerinin toplam kira süresi üzerinden alınması mevzuat gereğidir.

İdarenin eski tarihlerde başlayan taşınmaz kiralama işlemlerinde ise, ihale komisyonu kararlarında kira süresine ilişkin bir bilgi bulunmamakta ve sözleşmeler başlangıçta 1 yıl süreli olarak yapılmaktadır. Kira süresinin bitiminde yeni bir ihale yapılmamakta ve kira süreleri encümen kararıyla uzatılmaktadır. Bu durumda hem 2886 sayılı Kanun hem de 5393 sayılı Kanun'daki düzenlemeye aykırı işlem tesis edilmiş ve kira sürelerinde toplamda 3 yıl sınırı aşılmış olmaktadır. Diğer yandan, belirtilen şekilde encümen kararıyla 1'er yıl olarak uzatılan kiralamalarda; kesin teminatın alınmaması, yenilenmemesi, takip edilmemesi ve sözleşme damga vergilerinin alınmaması gibi hatalar da olabilmektedir; Diğer bir ifadeyle, kesin teminatların ve damga vergilerinin toplam kira süresi üzerinden alınmasının takibi de mümkün olmamaktadır.

Taşınmazların kiraya verilmesinde ihale dokümanı ile encümen kararında, 5393 sayılı Kanun'un düzenlemesine uygun olarak toplam kira süresinin belirtilmesi; kira süresi bitiminde yeni bir ihale yapılması; mevzuatta belirtilen mali yükümlülüklerin toplam kira süresi üzerinden yerine getirilmesi yasal düzenlemeye uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “bulguda belirtilen hususla ilgili olarak mevzuata uygun hareket edileceği” ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: İdarenin Gecekondu Fonu Hesabının Bulunmaması

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 12'nci maddesinde, bu Kanun'daki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, ilgili belediyelerce açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edileceği, aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde ise, toplanan bu kaynakların hangi amaçlar için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde; İdarenin gecekondu fonu hesabının bulunmadığı tespit edilmiştir. İdarenin Gecekondu Kanunu'nda öngörülen hizmetleri yerine getirebilmesi ve bu amaçla hesaba aktarılacak tutarlar için özel bir banka hesabı açması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Bulguda belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacağı” ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Kayıtlı Yol Harcamalarına Katılma Payının Tahsil Edilmemesi

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun 98’inci maddesinde “*Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanuna göre alınacak vergi, harç ve katılma payları hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve bunların ek ve tadilleri hükümleri uygulanır.*” denilmektedir.

6183 sayılı Kanun’da kamu alacağının tahsil şekilleri ve zaman aşımı konularında düzenlemeler yer almaktadır. Diğer yandan, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’ndaki düzenlemeler de dikkate alındığında, kamu alacaklarının zaman aşımına uğratılmasından tartışmasız ilgili kamu görevlileri sorumlu olacaktır.

İdarenin yapım işleri incelendiğinde, 2011 ile 2016 yılları arasında her yıl olmak üzere asfalt, parke ve kaldırım harcamaları; 2013 ve 2015 yıllarında kanalizasyon harcamaları yapıldığı; ancak belirtilen harcamaların hiçbirisi için katılma paylarının hesaplanıp mükelleflere tebliğ edilmediği anlaşılmıştır. Dolayısıyla, 2016 yılı içinde 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabına tahakkuk kaydı yapılmamıştır. Ancak, İdarenin 2016 mali tabloları incelendiğinde 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında yol harcamalarına katılma payı için 329.600,34 TL tahakkuk kaydı olduğu; bu tutarın 2015 yılından devredildiği; 2016 yılındaki net tahsilatın ise 715,71 TL olduğu; 2017 yılına devreden tutarın 328.884,63 TL olduğu anlaşılmıştır. Diğer bir ifade ile bahsedilen tutar önceki yıllardan devreden tutardır. Bu nedenle bahsedilen tutar için zaman aşımı sözkonusu olabilecektir.

Hem ilgili görevlilerin sorumluluğu açısından hem de kamu kaynağının etkili, ekonomik ve verimli kullanılabilmesi için, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında kayıtlı olarak 2017 yılına devreden 328.884,63 TL tutarındaki yol harcamalarına katılma payının zaman aşımına uğratılmadan tahsil edilmesi İdarenin yararına olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Maddede belirtilen katılım payına ilişkin tahsilat yapılması sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, “Bulguda belirtilen katılım payına ilişkin tahsilatın yapılacağı” ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Eğlence Vergisinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun “Eğlence Vergisi” başlıklı bölümünün “Konu” başlıklı 17’nci maddesinde, “*Bu Kanunun 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tabidir.*” denilmiş “Mükellef” başlıklı 18’inci maddesinde, “*Verginin mükellefi, eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzelkişilerdir.*” hükmüne yer verilmiştir. Kanun’un 21’nci maddesinde ise eğlence işletmelerinden alınacak eğlence vergisinin nispet ve miktarları belirlenmiştir. Ayrıca aynı maddede, ödeme yapmayanlar hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

İdarenin 2016 yılı kesin mizan bilgilerine göre, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabında mezkur vergi için tahakkuk kaydı mevcut değildir. Ancak 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında 18.362,24 TL borç kaydı gözükmekte, ancak, tahsilat kaydı yoktur. Bu durumda mezkur vergi için 2016 yılında tahakkuk gerçekleşmediği ve tahsilat yapılmadığı anlaşılmaktadır.

Diğer yandan; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanılması esastır.

Eğlence vergisinin mükellef sayısının güncelleştirilmesi ile tahakkuk ve tahsilat oranlarının artırılması için gerekli çalışmalar yapılması İdarenin yararına olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Eğlence vergisinin mükellef sayısının güncelleştirilmesi ve tahsilatının için çalışmalar yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, “Eğlence vergisinin mükellef sayısının güncelleştirilmesi ve tahsilatı için çalışmalar yapılacağı” belirtildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Harcamalara Katılma Payları İçin Hesaplama ve Tebliğat Yapılmaması

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 86'ncı maddesinde; *belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce Kanun'da belirtilen şekillerde inşa, tamir ve genişletilmeye tabi tutulan yolların iki tarafında bulunan veya başka bir yola çıkışı olmaması dolayısıyla bu yoldan yararlanan gayrimenkullerin sahiplerinden meclis kararı ile Yol Harcamalarına Katılma Payı alınabileceği*; 87'nci maddesinde; *belediyelerce ve belediyelere bağlı müesseselerce, Kanun'da belirtilen şekilde kanalizasyon tesisi yapılması halinde, bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden, Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı alınacağı*; 88'inci maddesinde; *belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce beldede Kanun'da belirtilen şekillerde su tesisleri yapılması halinde, dağıtımın yapıldığı saha dahilindeki gayrimenkullerin sahiplerinden, Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı alınacağı*; hükümleri yer almakta,

Kanun'un 91'inci maddesinde; *harcamalara katılma paylarının tahakkukunun, işler hangi ihale usulü ile yapılmış olursa olsun, hizmetin tamamlanarak halkın istifadesine sunulmuş olmasından sonra yapılacağı*; 92'nci maddesinde; *hesaplanan payların; mükelleflerin soyadları, adları, adresleri ve kendilerine isabet eden pay miktarını gösteren ve mahiyetlerine göre mahalle, cadde ve sokak itibariyle düzenlenecek tahakkuk cetvellerinin bir ay süre ile belediye ilan yerlerine asılması suretiyle ilan olunacağı*; *katılma payları tutarlarının mükelleflere ayrıca tebliğ olunacağı*; 94'üncü maddesinde; *Harcamalara Katılma Paylarının uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Maliye, Bayındırlık ve İmar ve İskan Bakanlıklarının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca düzenlenecek bir yönetmelikte belirtileceği*; ifade edilmiştir.

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları İle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'in "Tapu Dairelerinin Sorumluluğu" başlıklı 24'üncü maddesinde; *Harcamalara Katılma Payına tabi gayrimenkullerin bir listesi belediyelerce ilgili tapu dairelerine bildirilir. Bu gayrimenkullerin satış, hibe ve trampaları halinde tapu dairesi payın tahsilini sağlamak üzere ilgili Belediyeyi haberdar eder. Pay ödenmedikçe intikal işlemi yapılmaz.*" hükmüne yer verilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; belediyelerin yol, su, kanalizasyon çalışmaları için yaptıkları harcamalar karşılığında Kanun'da belirtilen mükelleflerden katılma payı alması gerekmektedir.

İdarenin yapım işleri incelendiğinde, 2011 ile 2016 yılları arasında her yıl olmak üzere asfalt, parke ve kaldırım harcamaları; 2013 ve 2015 yıllarında kanalizasyon harcamaları yapıldığı; ancak belirtilen harcamaların hiçbirisi için katılma paylarının hesaplanıp mükelleflere tebliğ edilmediği anlaşılmıştır.

Kamu kaynağının etkili, ekonomik ve verimli kullanılabilmesi için harcamalara katılma paylarının hesaplanıp mükelleflere tebliğ edilerek tahsilinin sağlanması İdarenin yararına olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Mevzuat gereği belediyelerin yol su kanalizasyon çalışmaları için yaptıkları harcamalar karşılığında katılım payı alması gerekmekte olup, yapılan işler ile ilgili katılım payı hesaplarının tahakkuklarının hazırlık işlemleri devam etmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Mevzuat gereği belediyelerin yol, su ve kanalizasyon çalışmaları için yaptıkları harcamalar karşılığında katılım payı alması gerekmekte olduğu ve yapılan işlere ait katılım payı hesap ve tahakkuk işlemlerinin devam ettiği” ifade edildiğinden, ayrıca yol harcamalarına katılma payı için Bulgu hilafına savunma göndermedikleri için bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: İlan ve Reklam Vergisi Tahsilat Oranının Düşük Olması

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun “İlan ve Reklam Vergisi” başlıklı bölümün “Konu” başlıklı 12inci maddesinde: “*Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü İlan ve reklam, İlan ve Reklam Vergisine tabidir.*”

“Mükellef ve sorumlu” başlıklı 13’üncü maddesinde: “*İlan ve Reklam Vergisinin mükellefi, yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişilerdir.*”

“Verginin tarhı ve ödenmesi” başlıklı 16’ncı maddesinde ise:

“*Vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından, ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirilir. Beyannameler vergi tarifesinin 1, 2, 3, 4, 5 ve 6’ncı bentlerinde yazılı ilan ve reklamlarda bunların yayınlandığı, dağıtıldığı veya teşhir edildiği mahallin belediyesine verilir,*

İlan ve Reklam Vergisi, beyanname verme süresi içinde ödenir. Şu kadar ki belediye meclisleri vergi tarifesinin 1, 2 ve 4'üncü bentlerinde yazılı yıllık ilan ve reklamlara ait vergileri, yılı içinde, iki eşit taksitte almaya yetkilidirler.

İlan ve Reklam Vergisinin ödendiğinin belgelendirilmesi yönünden ilgili belediyeler gerekli usulleri ihdas edebilirler.” hükümleri bulunmaktadır.

Yasal düzenlemeden anlaşılacağı üzere, mezkur vergi beyannameye dayalı bir vergidir. Yasal düzenlemede belirtilen süre içinde mükellefler tarafından beyanname verilip aynı sürede ödenmesi gerekmektedir. Mezkur verginin tarh ve tahakkuk kaydı beyannameye dayalı yapılmaktadır.

İdarenin 2016 yılı mali tablolarının incelenmesi neticesinde; mezkur verginin 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabında 169.164,16 TL; 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında 477.072,59 TL; 122-Gelirlerden Tecirli ve Tehirli Alacaklar Hesabında 20.265,77 TL tutarında tahakkukunun olduğu anlaşılmaktadır. Tahakkuk toplamı 666.502,52 TL'dir. Yılı içindeki tahsilat 102.088,18 TL'dir. Bu durumda tahsilat oranı %15,32 olmaktadır.

Diğer yandan; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanılması esastır. Yine 5018 sayılı Kanun ile 6183 sayılı Kanun gereği kamu alacağının zaman aşımına uğratılmasından ilgili kamu görevlileri sorumlu olacaktır.

Hem ilgili görevlilerin sorumluluğu açısından hem de kamu kaynağının etkili, ekonomik ve verimli kullanılabilmesi için mezkur verginin tahsilat oranlarının artırılması yönünde gerekli çalışmaların yapılması İdarenin yararına olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Maddede belirtildiği üzere ilan reklam vergisinin tahsilatının yapılabilmesi için hukuki süreçler işletilmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında "Bulguda belirtildiği üzere ilan ve reklam vergisinin tahsilatının yapılabilmesi için hukuki süreçlerin işletildiği" ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 12: Diğer Kamu Kurumlarınca Yapılan Kamulaştırmaların Emlak Vergisi Açısından Belediyeye Bildirilmemesi

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10'uncu maddesinin sondan üçüncü fıkrasında:

“Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir.”

Aynı Kanun'un “Vergilendirme” başlıklı 39'uncu maddesinde:

(Değişik: 24/4/2001 - 4650/20 md.) Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur.

Emlak vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedeli, kamulaştırmanın yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçer ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılır.”

1319 sayılı Emlak vergisi Kanunu'nun 23'üncü maddesinde, *“Bu Kanununun 33 üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil) emlak vergisi bildirim verilmesi zorunludur. Devlete ait arazi için bildirim verilmez.”* 33'üncü maddesinde ise, *“Bir bina veya arazinin takvim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi”* vergi değerini tadil eden sebepler arasında sayılmıştır. Aynı Kanun'un 37'nci maddesinde de *“Bu Kanunda geçen Vergi dairesi tabiri, belediyeleri ifade eder.”* ifadesi yer almıştır.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemelere göre, emlak vergisi ve mükellefinin takibi ve güncellenmesi için, diğer kamu kurumlarınca yapılan taşınmaz kamulaştırmalarının, tapu müdürlüğüne belediyelere bildirilmesi gerekmektedir. Diğer yandan vergi değerini tadil eden nedenlerin oluşması halinde muafiyet kapsamında olanlar da dahil yeni malik tarafından beyanname verilmesi gerekmektedir. Belirtilen bildirimlerin yapılmaması halinde taşınmaz ile ilgili daha önce emlak vergisi beyannamesi verilip verilmediği, mükellefte değişme olup olmadığı; taşınmaz değerindeki artışın tutarı bilinemeyecektir; bu durumda emlak vergisiyle ilgili eski durum ve eski mükellef adına borçlandırma devam edebilecektir.

2016 yılında belediye sınırları içinde Maliye Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü ve TEDAŞ tarafından çeşitli sayıda kamulaştırma yapıldığı öğrenilmiştir. Ancak, kamulaştırılan taşınmazlar için Belediyeye mevzuatta belirtilen bilgilendirme yapılmamıştır.

Emlak vergisinin mevzuatta belirtilen takip ve güncellemelerinin yapılabilmesi için, kamu kurumlarınca yapılan kamulaştırmaların Tapu Müdürlüğüne Belediyeye bildirilmesini temin etmek amacıyla gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “Kamu Kurumlarınca Yapılan Kamulaştırmaların Emlak Vergisi Açısından Belediyeye Bildirilmesi için tapu müdürlüğüne yazı yazılarak bilgilendirilmesi sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Bulguda belirtildiği üzere emlak vergilerinin takibi amacıyla Tapu Müdürlüğü ile gerekli yazışmaların yapılacağı” ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Taşınmaz Kira Gelirlerinde Tahsilatların Aksatılması

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanılması esastır. Bu nedenle, kamu gelirinin mevzuatta belirtilen şekliyle zamanında tahsil edilmesi bir zorunluluktur. Öte yandan kamu gelirinin süresi içinde tahsil edilmemesinden dolayı ilgili kamu görevlileri için ortaya idari ve mali sorumluluk çıkabilmektedir.

İdarenin hesabına ait mali tabloların ve kira ihale dosyalarının incelenmesi neticesinde, 2016 yılındaki taşınmaz kira geliri toplam tahakkuk tutarının 1.490.768,57 TL; net tahsilatın 722.812,13 TL olduğu; tahsilat oranının %42,93 olduğu; 2008 yılından beri kira borcunu ödemeyen kiracıların olduğu; yuvam dinlenme tesisi (2016 yılı sonu itibariyle kira borcu 295.156,29 TL), düğün salonu (2016 yılı sonu itibariyle kira borcu 179.454,68 TL) kiracılarının kira borçlarının yüksek tutarlara ulaştığı ve bunlara benzer çok sayıda kiracı olduğu tespit edilmiştir.

Kira gelirlerinin süresinde tahsil edilmesi, ilgili kamu personeli için herhangi bir cezai müeyyide oluşmaması ve kamu kaynağının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması için mevzuat gereği bir zorunluluktur.

Kamu idaresi cevabında; “Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Taşınmaz kira alacaklarının tahsilatı konusunda Bulguda belirtilen şekliyle hareket edileceği” ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 14: Otopark Gelirlerinin Otopark Yönetmeliği Hükümlerine Uygun Olarak Nemalandırılmaması

3194 sayılı İmar Kanununun 37’nci ve 44’üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan Otopark Yönetmeliği'nin “Otopark Bedelinin Tahakkuk ve Tahsili” başlıklı 10’uncu maddesinde;

“Otopark bedelleri kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabı yatırılır. Bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranı uygulanır.” denilmektedir.

İdarenin 2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, otopark bedellerini bu gelir için açılmış olan tek hesapta izlese de hesapta toplanan ve yıl içerisinde otopark yapımı için belli dönemlerde harcanan toplam 200.273,80 TL'nin gelir getiren herhangi bir uygulamaya tabi tutulmadığı tespit edilmiştir.

İdarenin, mevzuat hükmü doğrultusunda ilgili hesabı gelir getiren bir hesaba dönüştürmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Otopark gelirlerinin Bulguda belirtilen şekilde değerlendirileceği” ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 15: Geçici Kabulleri Yapılan Taşınmazların Kullanılmasına Engel Olabilecek Eksikliklerin ve Kusurların Yüklenici Firmaya Yaptırılmaması veya Bedeli Yüklenici Teminatlarından Kesilmek Üzere İdare Tarafından Yapılmaması

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Görevlilerin ceza sorumluluğu" başlıklı 28'inci maddesinde;

"Muayene ve kabul komisyonlarının başkan ve üyeleri, yapı denetim görevlileri ve ihtiyacın karşılanma sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin, görevlerini kanunî gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturulması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. (Değişik son cümle: 30/7/2003-4964/48 md.) Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler..."

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "Hatalı, kusurlu ve eksik işler" başlıklı 24'üncü maddesinde;

"(1) Yapı denetim görevlisi, yüklenici tarafından yapılmış olan işin eksik, hatalı ve kusurlu olduğunu veya malzemenin şartnamesine uygun olmadığını gösteren delil ve emareler gördüğü takdirde, gerek işin yapımı sırasında ve gerekse kesin kabule kadar olan sürede bu gibi eksiklerin, hataların ve kusurların incelenmesi ve tespiti için gerekli görülen yerlerin kazılmasını ve/veya yıkılıp yeniden yapılmasını yükleniciye tebliğ eder. Bu incelemeler yüklenici veya vekili ile birlikte yapılır. Yüklenici veya vekili bu konuda yapılacak tebliğe uymazsa, incelemeler yapı denetim görevlisince tek taraflı olarak yapılarak bir tutanakla tespit edilir. Bu gibi inceleme ve araştırmaların giderleri, işlerin eksik, hatalı ve kusurlu olduğunun anlaşılması halinde yükleniciye ait olur. Aksi anlaşılırsa genel hükümlere göre işlem yapılır.

(2) Sorumluluğu yükleniciye ait olduğu anlaşılan hatalı, kusurlu ve malzemesi şartnameye uymayan işlerin bedelleri, geçici hakedişlere girmiş olsa bile, yüklenicinin daha sonraki hakedişlerinden veya kesin hakedişinden ya da teminatından kesilir."

Aynı Şartname'nin 42'inci maddesinde teminat süresi “*Geçici kabul ile kesin kabul tarihi arasında geçecek süre teminat süre*” şeklinde tanımlanmış ve bu sürenin yapım sözleşmesinde aksine bir hüküm olmadığı takdirde on iki aydan az olamayacağı belirtilmiştir. Öte yandan Şartname'nin 43'üncü maddesinde ise; yüklenicinin, yapım işinin teminat süresi içindeki bakımını yapmak, korumak ve eserin idare tarafından kullanılması sonucunda meydana gelenler hariç olmak üzere ortaya çıkabilecek kusur ve aksaklıkları gidermek zorunda olduğu ve bunlara ilişkin bakım giderlerinin yükleniciye ait olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler incelendiğinde, satın alma işlemlerinin muayene ve kabul komisyonlarında görev alan başkan ve üyelerinin, yapı denetim görevlilerinin ve ihtiyacın karşılanma sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin, görevlerini kanuni gereklere uygun olarak yerine getirmek zorunda oldukları aksi takdirde çeşitli müeyyidelerle karşılaşabilecekleri anlaşılmaktadır. Öte yandan yasal düzenlemede; yapı denetim görevlilerinin, yüklenici tarafından yapılmış olan işin eksik, hatalı ve kusurlu olmamasına ve kullanılan malzemenin şartnamesine uygun olmasını sağlamaya yönelik çeşitli görev ve yetkilerinin bulunduğu belirtilmiştir. Belirtilen görev ve yetkiler doğrultusunda, geçici kabulü yapılmış olan yapım işinin ister kullanılsın ister kullanılsın, teminat süresi içerisindeki bütün bakım giderleri ile gerek malzemenin kötülüğünden gerekse de yapım işinin kusur ve eksikliklerinden dolayı gerekli görülen bütün onarım ve düzeltmelere ilişkin bedellerin yüklenici tarafından karşılanması sağlanacaktır.

İdarenin 2016 yılı hesabının denetimi esnasında kontrol teşkilatı ile birlikte yapılan fiziki inceleme sonucunda: Geçici kabulleri yapılmış ancak, henüz kesin kabulleri yapılmamış ve kiraya verilmesine rağmen hak sahipleri tarafından kullanılmaya başlanmamış yapılardan; “Sinop Belediyesi Mezbanesi ve Çevre Yapıları İnşaatı Yapım İşİ” kapsamında inşa edilen yapının giriş kısmında tavandan su damladığı, tavan sıvalarının döküldüğü, çalışan personelin kullanması amacıyla yapılan tuvaletlerde ve dinlenme odalarındaki lambaların kontrolsüz şekilde yanıp yanıp söndüğü, hem 1. kat hem de 2. katta yer alan koridor duvarlarının boyalarının kabardığı ve dökülmelerin olduğu,

“Sinop İli Merkez Kefevi Mahallesi Mülkiyeti Sinop Belediyesine Ait 151 Ada 188 Nolu Parselde Kayıtlı ve Tescilli Eser Niteliğindeki Taşınmazın Restorasyon Yapım İşİ” kapsamında restore edilen yapıda ise; ahşap gömme dolaplarının içlerinin küf tuttuğu, duvar sıvalarının döküldüğü, 1. kat lavabosunda bulunan havalandırma penceresinin kapatılmadığı, aynı kattaki inşaat döküntüleri ve malzeme atıklarının yapı dışına çıkarılmadığı tespit edilmiştir.

Gerek muayene ve kabul komisyonlarının başkan ve üyeleri gerekse de yapı denetim görevlileri yukarıda değinilen mevzuat hükümleri doğrultusunda görevlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu bağlamda yukarıda belirtilen yapılara ilişkin, kesin kabule kadarki dönemde eksik, hatalı, kusurlu ve malzemesi şartnameye uygun olmayan işlerin bir tutanakla tespit edilerek, söz konusu eksik işlerin bedellerinin yüklenicinin daha sonraki hakedişlerinden ya da teminatından kesilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Bulguda belirtilen yapım işlerine ait eksik, hatalı ve kusurlu imalatlar için gerekli işlemlerin yapılacağı” ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 16: Elektrik Alımının İhale Mevzuatına Aykırı Olarak Yapılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanun’un “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde;

Kanun’a tabi idarelerin “*kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür:*”;

Aynı Kanun’un “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde;

“*Bu Kanunun uygulanmasında, Mal: Satın alınan her türlü ihtiyaç maddeleri ile taşınır ve taşınmaz mal ve hakları, ifade eder.*” hükümleri yer almıştır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nda da, “*Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimi bulunduğu veya iletim sistemine doğrudan bağlı olduğu veya organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini haiz olduğu için tedarikçisini seçme hakkına sahip gerçek veya tüzel kişiyi ifade eder.*” hükmü yer almaktadır.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından serbest tüketici limiti 2016 yılında 3600 kWh (ortalama aylık tüketimi yaklaşık 119 TL ve üzeri) olarak belirlenmiştir.

Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün 13.10.2011 tarih ve 13316 sayılı Genelgesi’nde, “*4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında bulunan idarelerce; elektronik haberleşme hizmetleri ile serbest tüketici olmaları halinde elektrik ve doğalgaz ihtiyaçlarının ihale yolu ile temin edilmesi esastır.*” denilmektedir.

Yasal düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde, serbest tüketici olmaları halinde, kamu idarelerinin elektrik ve doğalgaz ihtiyaçlarını ihale yoluyla temin etmelerinin esas olduğu anlaşılmaktadır.

İdarenin 2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, serbest tüketici olma kapasitesine sahip olunmasına rağmen, elektrik ihtiyacının elektrik dağıtım şirketinden ihale yapılmaksızın karşılandığı tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemelere göre, elektrik alımlarının 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Maddede belirtilen şekliyle 2017 yılı içinde ihalesi yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “2017 yılında elektrik alımına ilişkin ihalenin yapıldığı” ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 17: Mezbaha Tesisi Kira Sözleşmesindeki Kesin Teminat Düzenlemesinin Yetersiz Olması ve Sigorta Düzenlemesinin Takip Edilmemesi

İdarenin mezbahane işletmesi 12.08.2016 tarihindeki sözleşmeyle 15 yıllığına sınırlı aynı hak tesisi yoluyla kiraya verilmiştir.

Kira sözleşmesinin 15 yıllık bedeli 1.530.900 TL’dir. Sözleşmenin 5’inci maddesinde yüklenici tarafından verilen 92.000 TL tutarındaki teminat mektubunun süresinin 14.08.2017 tarihinde biteceği belirtilmesine rağmen sonraki yıllar için teminatın nasıl alınacağı belirtilmemiştir.

2886 sayılı Kanun’un “Kesin teminat” başlıklı 54’üncü maddesinde “*Taahhüdün, sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşme yapılmasından önce müteahhit veya müşteriden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.*” hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla, alınacak kesin teminatın işin sözleşmesinin bitimine kadar hükmünü sürdürmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, sözleşmedeki düzenlemenin 2886 sayılı Kanun’daki düzenlemeye aykırı olduğu düşünülmektedir.

Diğer yandan sözleşmenin 13'üncü maddesinde, mezbahanenin yangın, patlama, deprem, dahili su basması, grev, lokavt ve sözleşmede yazılı diğer risklerden dolayı yüklenici tarafından her yıl allrisk sigortası yaptıracağı ve sigorta poliçelerini İdareye sunacağı hükme bağlanmıştır.

Kiralama dosyasının incelenmesi neticesinde, yukarıda belirtilen sigorta poliçelerinin mevcut olmadığı ve İdarece takip edilmediği anlaşılmıştır.

Kira sözleşmesinde kiracı tarafından yaptırılacağı belirtilen sigortaların takip edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Her yıl teminatın bitimi süresinde kira artışı kadar ek teminat mektubu alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında "Her yıl teminatın bitimi süresinde kira artışı kadar ek teminat mektubu alınacaktır." denilmektedir. Ancak, İdarenin bu cevabı yeterli görülmemektedir.

Bulgumuzda, İdarenin mezbahane işletmesinin 12.08.2016 tarihindeki sözleşmeyle 15 yıllığına sınırlı ayni hak tesisi yoluyla kiraya verildiği; kira sözleşmesinin 15 yıllık bedelinin 1.530.900 TL olduğu; kira sözleşmesinin 5'inci maddesinde yüklenici tarafından verilen 92.000 TL tutarındaki teminat mektubunun süresinin 14.08.2017 tarihinde biteceği belirtilmesine rağmen sonraki yıllar için teminatın nasıl alınacağını düzenlenmediği;

Diğer yandan sözleşmenin 13'üncü maddesinde, mezbahanenin yangın, patlama, deprem, dahili su basması, grev, lokavt ve sözleşmede yazılı diğer risklerden dolayı kiracı tarafından her yıl allrisk sigortası yaptırılacağı ve sigorta poliçelerini İdareye sunacağını hükme bağlanmasına rağmen, yukarıda belirtilen sigorta poliçelerinin kiralama dosyasında mevcut olmadığı ve sorumlularca İdareye ibraz edilemediğinin tespit edildiği belirtilmiş, fakat, kira artışlarından teminat alınmasına yönelik bir değerlendirme yapılmamıştır.

Kamu idaresinin cevabında bulgumuzda değinilen kesin teminatın yenilenmesi ve kiracı tarafından yaptırılması gereken sigortalar ile ilgili bir bilgi verilmemiştir.

15 yıllık yapılan sınırlı ayni hak tesisi yoluyla kiralamada sonradan ortaya çıkabilecek muhtemel hukuki ihtilafların önlenmesi için teminat mektubunun yenilenmesi ve kiracı tarafından yaptırılması gereken sigortaların takip edilmesi gerekmektedir.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 18: İdarenin Banka Mevduatlarında Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği Hükümlerine Aykırı İşlem Yapılması

İdarenin yurt içinde yerleşik kamu sermayeli olmayan diğer bankalarda mevzuatın öngördüğü süreyi aşan sürelerle mali kaynak bulundurduğu ve bankacılık işlemleri dolayısıyla komisyon ücreti ödemediği tespit edilmiştir.

11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'nin "Uygulama ve kullanılacak araçlar" başlıklı 5'inci maddesinde;

"...(2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kurumlar kendi bütçeleri veya tasarrufları altında bulunan her türlü mali kaynaklarını kamu sermayeli bankalarda açtıracakları hesaplarda aşağıdaki araçları kullanarak değerlendirmekle yükümlüdür:

a) TL cinsi vadesiz ve/veya vadeli mevduat ile özel cari hesap ve/veya katılma hesabı,

...

(3) 18/6/2011 tarihli ve 27968 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Ödeme ve Tahsilat İşlemlerinin Elektronik Ortamda Gerçekleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar hükümleri saklı kalmak kaydı ile kurumlar; faaliyetleri kapsamında yapacakları tahsilat ve ödeme işlemleri için yurt içinde yerleşik diğer bankaları ve Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'yi de kullanabilir. Gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydı ile takip eden işgünü içinde; yurtiçinde yerleşik bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması zorunludur...

Tebliğin "Diğer menfaatler" başlıklı 7'inci maddesinde;

"(1) Kurumlar mali kaynaklarının değerlendirilmesinde faiz veya kâr payı dışında aynı ya da nakdi herhangi bir menfaat temin edemez.

(2) Kurumların aylık ve ücret ödemeleri ile faaliyetleri kapsamında bankalara yaptırdıkları tahsilat ve ödeme işlemlerine ilişkin olarak sağladıkları havale, elektronik fon transferi (EFT), para transferi ve benzeri bankacılık hizmetleri için yapılan protokoller kapsamında ortaya çıkan ücret ve hizmet bedellerinin bankalar veya Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. tarafından üstlenilmesi birinci fıkra kapsamında değerlendirilmez." denilmektedir.

“Sorumluluk” başlıklı 9’uncu maddesinde ise;

“(1) Bu Tebliğ kapsamında yer alan kurum yetkilileri ve muhasebe yetkilileri bu Tebliğ hükümlerini yerine getirmekle yükümlü olup bu Tebliğ hükümlerine aykırılık sebebi ile ortaya çıkabilecek zararlardan şahsen ve müteselsilen sorumludur.” denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri gereği, Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kurumların kamu sermayeli bankalarda açtıracakları hesaplarda kaynaklarını değerlendirecekleri hüküm altına alınmıştır. Öte yandan kamu kurumlarının faaliyetleri kapsamında yapacakları tahsilat ve ödeme işlemleri için yurt içinde yerleşik diğer bankaları ve Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.’yi kullanabileceği ancak gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, özel kanun hükümleri saklı kalmak kaydı ile takip eden işgünü içinde; yurtiçinde yerleşik bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise en geç 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu, Kurumların faaliyetleri kapsamında yaptıracakları bankacılık hizmetleri için yapılan protokoller kapsamında ortaya çıkan ücret ve hizmet bedellerinin bankalar veya Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. tarafından üstlenilmesinin mümkün olduğu, kurum yetkililerinin ve muhasebe yetkililerinin Tebliğ hükümlerine aykırılık sebebi ile ortaya çıkabilecek zararlardan şahsen ve müteselsilen sorumlu olacakları hüküm altına alınmıştır.

İdarenin 2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, idarenin toplam 21 tane banka hesabının olduğu bunlardan 5 tanesinin yurt içinde yerleşik diğer bankalarda olduğu, bu bankalardaki tutarların uzun zamandan beri bu hesaplarda tutulduğu ve bankalarla herhangi bir protokol imzalanmadığı dolayısıyla bankacılık hizmetleri nedeniyle idareden kesilen ücretlerin kesilmeme ihtimalinden mahrum kalındığı tespit edilmiştir. Söz konusu uygulama neticesinde ortaya çıkabilecek zararlardan kurum yetkililerinin şahsen ve müteselsilen sorumlu olacağı aşıkardır.

Belirtilen nedenlerle, yurt içinde yerleşik diğer bankalarda tutulan meblağların kamu sermayeli bankalara aktarılması zorunlu olup çalışılan kamu sermayeli bankalar ile hizmet bedellerini düzenleyen bir protokol yapılması İdarenin yararına olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında "İdarenin yurt içinde yerleşik ve kamu sermayeli olmayan diğer bankalarda mevzuatın öngördüğü süreyi aşan sürelerle mali kaynak bulundurması ve bankacılık işlemleri dolayısıyla komisyon ücreti ödenmesi konularında Bulguda belirtilen şekilde uygulama yapılacağı" ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 19: Geçici Kabul Noksanları Kesintilerinin Emanetler Hesabında İzlenmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; 333-Emanetler Hesabının niteliğine ilişkin 260'ncı maddesinde: *"(1) Bu hesap, emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılır."*

Hesabını işleyişine ilişkin 262'inci maddesinde:

"(1) Emanetler hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak.

1) Emanet olarak nakden tahsil edilen tutarlar bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

2) Aylık, ücret veya diğer istihaklardan mahsuben tahsil edilen tutarlar bu hesaba alacak, ilgili hesap veya hesaplara borç kaydedilir." denilmektedir.

Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşmenin 30'uncu maddesinde;

"Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde; geçici kabul noksanları için düzenlenen her hak edişte, yapılan iş tutarının % 3 üne karşılık gelen kısmının tutulacağı ve bu tutarın, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödeneceği, Birim Fiyat Sözleşmelerde ise; düzenlenen hak edişlerde, tamamlanmış ancak kesin hesabı İdareye verilmemiş imalatlara ait tutarların % 5 inin tutulacağı ve kesin hesaplar İdare tarafından onaylanmadıkça bu tutarların ödenemeyeceği" belirtilmiştir

Yukarıda belirtilen yasal düzenleme gereği, anahtar teslim götürü bedel yapım işlerinin hak edişlerinde %3, birim fiyat yapım işlerinin hak edişlerinde ise %5 oranında geçici kabul noksanları kesintisinin yapılması ve Emanetler Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

İdarenin 2016 hesabının incelenmesi neticesinde; yapım işlerine ait geçici kabul noksanları kesintilerinin 333-Emanetler Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Mezkur kesintilerin takip edilebilmesi ve mali tablolarda gözükebilmesi için 333-Emanetler Hesabının kullanılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Maddede belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “Geçici kabul noksanları kesintilerinin, Bulguda belirtilen şekilde 333-Emanetler Hesabında İzleneceği” ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 20: Kasa Hesabı ile Hazır Değerler Hesabına Kullanılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “100 Kasa hesabı-Hesabın niteliği” başlıklı 49'uncu maddesinde; “(1) Bu hesap, muhasebe birimleri veznelerince kanuni dolaşım niteliğine sahip ulusal paraların alınması, verilmesi ve saklanması ile ilgili işlemlerin izlenmesi için kullanılır.”, “108 Diğer hazır değerler hesabı-Hesabın niteliği” başlıklı 70'inci maddesinde ise; “(1) Bu hesap, hazır değerler hesap grubunda sayılan hesaplar içerisinde tanımlanmayan ve niteliği itibariyle bu grupta izlenmesi gereken diğer değerlerin izlenmesi için kullanılır.” hükümleri yer almış, Yönetmelik'in ilgili maddelerinde de 100-Kasa Hesabı ve 108-Hazır Değerler Hesabının hangi durumlarda ve ne şekilde kullanılacağı düzenlenmiştir. Dolayısıyla bahsi geçen hesapların kullanılıp kullanılmaması hususunda mevzuatta İdarelere verilmiş bir muafiyet sözkonusu değildir.

Diğer yandan, İdarenin 2015 yılı hesabının incelenmesi neticesinde de, 100-Kasa Hesabı ve 108-Hazır Değerler Hesabının kullanmadığı tespit edilmiş, bu konuda bulgu düzenlenmiş ve bulgu 2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporunun “İzlenecek Hususlar” Bölümünde yer almıştı.

Ancak, 2016 yılı hesabının incelenmesi neticesinde mezkür hesapların halihazırda kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Yönetmelik'te belirtilen mali işlemlerde 100-Kasa Hesabı ve 108-Hazır Değerler Hesabının kullanılması gerekmektedir. Dolayısıyla, hem mali tabloların doğru bilgi içermesi ve hem de İdare personeli açısından hukuki bir sorumluluk oluşmaması için Sayıştay Raporunda belirtilen uygulama hatalarının süresinde düzeltilmesi mevzuata uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz tahsilat veznedarları bulunmakta olup, her akşam yapılan tahsilat belediyemiz banka hesabına yatırılmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, “Belediyemiz tahsilat veznedarları bulunmakta olup, her akşam yapılan tahsilat belediyemiz banka hesabına yatırılmaktadır.” denilmektedir. Ancak; Bulguda değinilen Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerinin açık olduğu ve İdare açısından mezkür hesabın kullanılması açısından herhangi bir alternatif uygulama öngörülmediği aşikardır. Dolayısıyla İdare görevlilerinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine riayet etmelerinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 21: Asfalt Bitüm İçin Yapılan Peşin Ödemenin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Sinop Belediyesi TÜPRAŞ'tan yapacağı asfalt bitümleri için peşin ödeme yapmaktadır. Ancak ön ödeme şeklinde yapılan peşin ödemeler için gider hesapları kullanılmaktadır. Diğer yandan, bitümün belli bir zaman sonra teslim edilmesi nedeniyle, peşin ödemeden hemen sonra kanıtlayıcı belgelerin temin edilmesi mümkün olmamaktadır. Dolayısıyla, kanıtlayıcı belgeler olmaksızın ödeme emri belgesi düzenlenmiş ve mezkur ödemenin kaydı gider hesaplarına yapılmış olmaktadır.

Bu durumda belli bir süre sonra teslim edilen fatura ve diğer kanıtlayıcı belgelerin tam olarak hangi bilgiyi içereceği de bilinmemektedir. Belirtilen durumun sakıncalarını ortadan kaldırmak için mevzuatında belirtilen şekliyle ön ödeme usulünün kullanılması daha uygun olacaktır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 160-İş Avans ve Kredileri Hesabı ile ilgili olan "Hesabın Niteliği" başlıklı 111'inci maddesinde;

"Bu hesap, kurumca mevzuatı gereğince bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen iş avans ve kredilerinin izlenmesi için kullanılır."

"Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 112'nci maddesinde

" İş avans ve kredileri hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

Bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilecek iş avansı ve açılacak kredilerin çeşitleri aşağıda gösterilmiştir.

1-Mutemetlere verilen avanslar,

2-Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması için görevlendirilecek mihmandarlara verilen avanslar,

3-Avans sınırlarını aşan giderler için mutemetler adına açılan krediler,

4-Yabancı ülkelerde yapılacak satın almalar için görevlendirilen mutemetler adına bankalar nezdinde açtırılan krediler oluşturur...." denilmektedir.

TÜPRAŞ'tan alınan bitümler için yapılan peşin ödemeler için ön ödeme usulünün kullanılması ve yapılan ön ödemelerde 160-İş Avans ve Kredileri Hesabının kullanılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz Tüpraş'tan aldığı asfalt bitümleri için peşin ödeme yapmaktadır. Bulgu 9 da belirttiğiniz doğrultuda muhasebe kayıtları yapılmış olup, konu ile ilgili yapılan ön ödeme muhasebe kaydı yazımız ekinde sunulmuştur." denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, "Bulguda belirtilen asfalt bitümü alımlarına ilişkin peşin ödemeler için 2017 yılından itibaren doğrudan giderleştirmek yerine 160-İş Avans ve Kredileri Hesabının kullanıldığı" ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 22: Taşınmaz Satışına İlişkin KDV'nin Yanlış Muhasebeleştirilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “391 Hesaplanan katma değer vergisi hesabı-Hesabın niteliği” başlıklı 293'üncü maddesinde “(1) Bu hesap, teslim edilen mal veya ifa edilen hizmetler üzerinden hesaplanan katma değer vergisi tutarları ile bu tutarlardan mahsup edilen ve ödenen tutarların izlenmesi için kullanılır.”

“Hesabın işleyişi” başlıklı 294'üncü maddesinde “ Kurumun sattığı mal ve hizmet karşılığı olarak katma değer vergisi tutarı da dâhil olmak üzere yapılan tahsilat tutarları 100-Kasa Hesabına veya 102-Banka Hesabına borç, tahsil edilen katma değer vergisi bu hesaba, Katma Değer Vergisi hariç tutar ise 600-Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan katma değer vergisi tutarı da dâhil olmak üzere yapılan tahsilat toplamı 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen düzenleme gereği, mal ve hizmet satışlarından dolayı tahsil edilen KDV'nin 391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

İdarenin hesabının incelenmesi neticesinde, 2016 yılında satışı yapılan Kefevi Kapalı Pazaryerindeki 11 no.lu dükkanın KDV'sinin 600-Gelirler Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Hem hukuki ihtilafların önlenmesi hem de mali tabloların doğru bilgi içermesi için, Mal ve hizmet satışlarından dolayı tahsil edilen KDV'nin 391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabında izlenmesinin mevzuat gereği zorunludur.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen pazaryeri dükkan satışından kaynaklı tahsil edilen KDV 391 hesabıyla muhasebe kaydı yapılması gerekirken 600 gelir hesabına sehven kaydedilmiş olup, bundan sonra bu tür satışlarda madde hükmüne göre kayıt işlemi yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında “bulguda belirtilen hususla ilgili olarak bundan sonra bu tür satışlarda Yönetmelik hükümlerine uygun kayıt yapılacağı” belirtilmektedir. Ancak 2016 yılında yapılan hatalı muhasebe kaydının halihazırda düzeltilmediği anlaşılmaktadır.

Bulgumuzda, 2016 yılında satışı yapılan Kefevi Kapalı Pazaryerindeki 11 no.lu dükkanın KDV'sinin 600-Gelirler Hesabına kaydedildiği, halbuki sözkonusu tutarın 391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabında izlenmesinin mevzuat gereği zorunlu olduğu ifade edilmişti. Bu durumda vergi dairesine yatırılması gereken ancak hatalı olarak 600-Gelirler Hesabına kaydedilen KDV tutarının, hatalı işlem tespit edildikten sonra mevzuatına uygun olarak muhasebeleştirilmesi ve hatalı kaydın düzeltilmesi gerekirdi.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****Tablo 3: Sinop Belediyesi 2016 Yılı Bilançosu**

AKTİF		2014 Yılı (TL)	2015 Yılı (TL)	2016 Yılı (TL)	PASİF		2014 Yılı (TL)	2015 Yılı (TL)	2016 Yılı (TL)
1	DÖNEN VARLIKLAR	9.810.457,00	13.762.857,50	15.801.288,05	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	35.255.432,77	43.981.715,19	37.354.848,81
10	Hazır Degerler	1.790.397,63	5.387.511,69	5.793.118,22	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	33.860,73	1.571.176,39	5.024.421,86
102	Banka Hesabi	1.636.057,50	5.225.761,69	5.579.278,99	300	Banka Kredileri Hesabi	33.860,73	1.571.176,39	5.024.421,86
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabi (-)	-929,79	-1.056,40	-643,08	31	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00	0,00	0,00
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabi	155.269,92	162.806,40	214.482,31	32	Faaliyet Borçları	7.517.498,65	5.678.054,45	6.830.580,82
11	Menkul Kıymetler	0,00	0,00	0,00	320	Bütçe Emanetleri Hesabi	7.517.498,65	5.678.054,45	6.830.580,82
12	Faaliyet Alacakları	5.629.672,13	5.804.332,46	8.098.950,05	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	2.392.465,91	2.794.769,80	3.224.386,34
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	1.450.777,05	1.356.788,14	3.563.595,34	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabi	895.956,93	997.068,17	1.212.845,90
121	Gelirlerden Takipli	4.178.895,08	4.447.544,32	4.535.354,71	333	Emanetler Hesabi	1.496.508,98	1.797.701,63	2.011.540,44

	Alacaklar Hesabi								
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	0,00	0,00	0,00	36	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	25.311.607,48	32.398.641,21	19.579.603,95
13	Kurum Alacakları	0,00	0,00	0,00	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabi	2.065.042,74	4.017.247,94	2.197.600,26
14	Diğer Alacaklar	16.945,07	16.209,85	35.457,83	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabi	4.432.371,86	9.210.801,43	5.256.606,25
140	Kişilerden Alacaklar Hesabi	16.945,07	16.209,85	35.457,83	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Ta	324.579,19	659.244,82	365.402,61
15	Stoklar	0,00	331.004,83	248.390,84	363	Kamu İdareleri Payları Hesabi	558.007,88	667.025,56	772.505,36
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	0,00	331.004,83	248.390,84	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş V	17.931.605,81	17.844.321,46	10.987.489,47
16	Ön Ödemeler	102.596,73	0,00	0,00	37	Borç ve Gider Karşılıkları	0,00	416.293,34	1.573.075,84
160	İç Avans Ve Kredileri Hesabi	0,00	0,00	0,00	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabi	0,00	416.293,34	1.573.075,84
161	Personel Avansları Hesabi	0,00	0,00	0,00	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0,00	1.122.780,00	1.122.780,00
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabi	102.596,73	0,00	0,00	381	Gider Tahakkukları Hesabi	0,00	1.122.780,00	1.122.780,00
19	Diğer Dönen Varlıklar	2.270.845,44	2.223.798,67	1.625.371,11	39	Diğer Kısa Vadeli	0,00	0,00	0,00

						Yabancı Kaynaklar			
190	Devreden Katma Deger Vergisi Hesabi	2.270.845,44	2.223.798,67	1.625.371,11	391	Hesaplanan Katma Deger Vergisi Hesabi	0,00	0,00	0,00
191	Indirilecek Katma Deger Vergisi Hesabi	0,00	0,00	0,00	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	40.174.120,39	45.098.788,38	55.303.916,83
2	DURAN VARLIKLAR	21.520.240,43	26.189.950,65	29.901.683,85	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	38.361.214,37	34.430.249,00	28.921.168,08
21	Menkul Varlıklar	0,00	0,00	0,00	400	Banka Kredileri Hesabi	38.361.214,37	34.430.249,00	28.921.168,08
22	Faaliyet Alacakları	0,00	0,00	0,00	41	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00	0,00	0,00
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	0,00	0,00	0,00	43	Diğer Borçlar	1.704.637,40	1.704.637,40	18.225.629,27
23	Kurum Alacakları	0,00	0,00	0,00	438	Kamuya Olan Ertelemiş Veya Taksitlendirilmiş Borç	1.704.637,40	1.704.637,40	18.225.629,27
24	Mali Duran Varlıklar	743.969,39	1.117.456,19	1.525.456,19	47	Kıdem Tazminatı Hesabı	108.268,62	541.975,28	-264.807,22
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabi	743.969,39	1.117.456,19	1.525.456,19	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabi	108.268,62	541.975,28	-264.807,22
25	Maddi Duran Varlıklar	22.476.437,70	25.052.056,46	28.355.789,51	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	0,00	8.421.926,70	8.421.926,70
250	Arazi Ve Arsalar	5.283.844,29	5.470.965,23	5.186.316,94	481	Gider Tahakkukları	0,00	8.421.926,70	8.421.926,70

	Hesabi					Hesabi			
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabi	12.095.683,50	13.266.717,79	15.366.768,82	5	ÖZ KAYNAKLAR	-44.098.855,73	-49.127.695,42	-46.955.793,74
252	Binalar Hesabi	662.000,00	2.649.042,97	5.119.643,71	50	Net Deger-Sermaye	-34.513.965,29	-34.513.965,29	-48.437.396,46
253	Tesis Makine Ve Cihazlar Hesabi	608.933,65	714.451,93	852.791,13	500	Net Deger Hesabi	-34.513.965,29	-34.513.965,29	-48.437.396,46
254	Taçitlar Hesabi	1.819.751,53	3.462.061,32	3.929.028,12	57	Dönem Olumlu Olumsuz Sonuçlar	8.879.118,01	8.879.118,01	8.879.118,01
255	Demirbaçlar Hesabi	700.925,66	1.478.750,02	1.561.552,93	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabi	8.879.118,01	8.879.118,01	8.879.118,01
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-974.760,33	-2.683.680,04	-3.660.312,14	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-13.923.431,17	-18.463.520,28	-9.569.416,97
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabi	2.280.059,40	693.747,24	0,00	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabi (-13.923.431,17	-18.463.520,28	-9.569.416,97
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00	3.068,00	3.068,00	59	Dönem Olumlu Olumsuz Sonuçlar	-4.540.577,28	-5.029.327,86	2.171.901,68
260	Haklar Hesabi	0,00	332.518,16	332.518,16	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabi	0,00	0,00	2.171.901,68
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	0,00	-329.450,16	-329.450,16	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabi (-)	-4.540.577,28	-5.029.327,86	0,00
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00	0,00	0,00	PASIF TOPLAMI :		31.330.697,43	39.952.808,15	45.702.971,90

29	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Var.	-1.700.166,66	17.370,00	17.370,15
294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran Varlıklar	17.370,00	17.370,00	235.774,48
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-1.717.536,66	0,00	-218.404,33
AKTIF TOPLAMI :		31.330.697,43	39.952.808,15	45.702.971,90

BÜTÇE NOTLARI		2014	2015	2016	BÜTÇE NOTLARI		2014	2015	2016
9	NAZIM HESAPLAR	29.797.102,36	35.049.844,93	42.115.890,46	9	NAZIM HESAPLAR	29.797.102,36	35.049.844,93	42.115.890,46
90	Ödenek Hesapları	29.622.443,90	34.721.681,82	41.598.010,40	90	Ödenek Hesapları	29.622.443,90	34.721.681,82	41.598.010,40
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabi	0,00	10.000,00	0,00	901	Bütçe Ödenekleri Hesabi	29.622.443,90	34.721.681,82	41.598.010,40
905	Ödenekli Giderler Hesabi	29.622.443,90	34.711.681,82	41.598.010,40	91	Nakit Dışı Teminat ve Kıçilere Ait Menkul Kıymet H	121.520,00	164.520,00	517.880,00
91	Nakit Dışı Teminat ve Kıçilere Ait Menkul Kıymet H	121.520,00	164.520,00	517.880,00	911	Teminat Mektuplari Emanetleri Hesabi	121.520,00	164.520,00	517.880,00
910	Teminat Mektuplari Hesabi	121.520,00	164.520,00	517.880,00	92	Taahhüt Hesapları	53.138,46	163.643,11	0,06
92	Taahhüt Hesapları	53.138,46	163.643,11	0,06	921	Gider Taahhütleri Karçılığı Hesabi	53.138,46	163.643,11	0,06
920	Gider Taahhütleri Hesabi	53.138,46	163.643,11	0,06	NOTLAR TOPLAMI:		29.797.102,36	35.049.844,93	42.115.890,46
NOTLAR TOPLAMI :		29.797.102,36	35.049.844,93	42.115.890,46					

***Açıklama:** Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği kapsamında; Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri ve Bütçe Gelirleri Tablolarda 830-Bütçe Giderleri ve 800-Bütçe Gelirleri hesaplarına nakit esasına göre gelir ve gider kayıtları yapılmakta, Faaliyet Sonuçları Tablosunda ise 630-Giderler ve 600-Gelirler hesaplarına tahakkuk esasına göre gelir ve gider kayıtları yapılmaktadır. Dolayısıyla raporun “Kamu İdaresinin Mali Yapısı ve Mali Tabloları Hakkında Bilgi” başlığı altında, 2016 yılı bütçe giderleri ve gelirlerinin ekonomik sınıflandırmasına yer verilmiş olup, bu tablolarda yer alan kalemler ile Raporun “Ekler” bölümünde yer alan “Faaliyet Sonuçları Tablosu”ndaki aynı kalemler arasındaki rakamsal farklar belirtilen sebepten kaynaklanmaktadır.

Tablo 4: Sinop Belediyesi 2016 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Hesap Kodu	Ekonomik Kod	GİDERİN/GELİRİN TÜRÜ	2014 Yılı (TL)	2015 Yılı (TL)	2016 Yılı (TL)	Hesap Kodu	Ekonomik Kod	GİDERİN/GELİRİN TÜRÜ	2014 Yılı (TL)	2015 Yılı (TL)	2016 Yılı (TL)
630	01	PERSONEL GİDERLERİ	14.640.550,98	16.787.927,82	18.624.051,68	600	01	BİNA VERGİSİ	3.059.894,90	2.656.214,80	3.700.543,26
630	02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	3.387.498,63	3.297.978,74	3.399.205,19	600	03	ŞARTNAME BASILI EVRAK FORM SATIŞ GELİRLERİ	9.124.542,83	13.633.588,66	15.540.666,89
630	03	MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	11.058.665,95	9.671.524,49	11.324.784,55	600	04	HAZİNE YARDIMI	772.780,78	1.519.222,61	592.767,47
630	04	FAİZ GİDERLERİ	1.027.172,40	9.661.910,01	962.000,00	600	05	MEVDUAT FAİZLERİ	16.017.365,82	18.646.311,15	20.654.255,53
630	05	CARİ TRANSFERLER	562.379,74	722.080,00	731.547,00						
630	06	SERMAYE GİDERLERİ	1.121.357,25	1.194.136,88	23.185,53						
630	13	AMORTİSMAN GİDERLERİ	1.717.536,66	0,00	1.193.437,71						
630	14	İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ	0,00	149.107,14	2.058.119,81						
		GİDERLER TOPLAMI	33.515.161,61	41.484.665,08	38.316.331,47			GELİRLERİN TOPLAMI	28.974.584,33	36.455.337,22	40.488.233,15
		GİDERLER TOPLAMI	33.515.161,61	41.484.665,08	38.316.331,47						
		GELİRLERİN TOPLAMI	28.974.584,33	36.455.337,22	40.488.233,15						
		FAALİYET SONUCU	-4.540.577,28	-5.029.327,86	2.171.901,68						

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>